

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های استان گیلان

استان گیلان از استان‌های شمالی ایران به مرکزیت کلانشهر رشت است. این استان، از شمال به دریای خزر و کشور آذربایجان که از طریق آستارا با آن دارای مرز بین‌المللی است، از غرب به استان اردبیل، از جنوب به استان زنجان و قزوین و از شرق به استان مازندران محدود می‌شود. مساحت گیلان ۱۴۰۰۴۴ کیلومترمربع و طبق سرشماری سال ۹۱ جمعیت آن ۲۰۴۸۰۰۸۷۴ نفر است. گیلان دهمین استان پرجمعیت و بیست و هشتمین استان وسیع ایران است. تراکم جمعیت در این استان با ۱۷۷ نفر در هر کیلومترمربع، جایگاه سوم را در ایران دارد. کلانشهر رشت با داشتن ۴۶ درصد جمعیت کل استان، مرکز و پرجمعیت‌ترین شهر استان گیلان و دوازدهمین شهر پرجمعیت ایران و پرجمعیت‌ترین شهر سه استان ایران در ساحل دریای خزر است. از دیگر شهرهای پرجمعیت این استان می‌توان به ترتیب به شهرهای بندر انزلی، مهمترین بندر ایرانی در حاشیه دریای خزر، لاهیجان، تالش، لنگرود، رودسر، بندر آستارا، صومعه سرا و اشاره کرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، یکی از دانشگاه‌های دولتی ایران در شهر رشت است و تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. این دانشگاه، ۸ بیمارستان و مرکز آموزشی در رشت و ۲۲ بیمارستان در استان گیلان در اختیار دارد. این دانشکده در سال ۱۳۶۳ و به دنبال پیگیری جمعی از پزشکان استان گیلان، در محل دانشکده علوم دانشگاه گیلان تأسیس شد و با امکانات آن دانشکده، (با پذیرش ۳۷ دانشجوی پزشکی) فعالیت آموزشی خود را آغاز کرد. پس از آن و در راستای ادغام آموزش پزشکی و بهداری و تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (از سال ۱۳۶۵) به مدت ۹ سال، دانشکده پزشکی در مجاورت دانشکده پرستاری و مامایی (جهت تربیت پزشک عمومی) فعالیت کرد. در سال ۱۳۷۴، دانشکده پزشکی به محل فعلی خود واقع در سایت مرکزی دانشگاه گیلان منتقل شد. این دانشکده، علاوه بر تربیت پزشک عمومی، از سال ۱۳۶۷ پذیرای رشته کاردانی علوم آزمایشگاهی و رادیولوژی است و از سال ۱۳۶۹ نیز، با پذیرش دانشجو در رشته‌های تخصصی پزشکی، فعالیت خود را گسترش داد.

رئیس اداره امور آزمایشگاه های استان گیلان درباره کمیت و کیفیت آزمایشگاه های استان و پراکندگی آن در شهرها به خبرنگار ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی گفت: «استان گیلان دارای ۸۹ آزمایشگاه خصوصی (۸۸خصوصی و یک واحد آزمایشگاه مرجع)، ۲۶ واحد بیمارستانی دولتی، ۱۴ واحد درمانگاهی، ۱۳ واحد بیمارستان خصوصی و جراحی محدود است. دکترمشیری، همچنین به تراکم زیاد آزمایشگاه ها در مرکز و شرق استان گیلان و کمبود تجهیزات پایه در اکثر آزمایشگاه هایش اشاره کرد.

وی با تأکید بر اینکه اداره امورآزمایشگاه ها در سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی نقش محوری ندارد، افزود: «درسال های گذشته اداره امور آزمایشگاهی و اداره تجهیزات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، در خصوص خرید تجهیزات مورد نیازآزمایشگاه ها، روابط تنگاتنگی داشته است.» مشیری، آموزش در زمینه های کنترل کیفی بخش های مختلف آزمایشگاه ها، تست های نوین، غربالگری جنین و آموزش چک لیست های تخصصی و ... را مجموعه فعالیت های علمی این اداره و تعامل آن با مدیریت بودجه دانست و افزود: «از سال ۹۶ تاکنون، مدیریت بودجه (مدیریت بهره برداری از تست های آزمایشگاهی) در دستور کار آزمایشگاهی قرارگرفته است و جزو برنامه عملیاتی دانشگاه های سراسرکشوراست، ولی درکل، اداره امورآزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه تعاملی ندارد.»

رئیس اداره امورآزمایشگاه های استان گیلان راجع به نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات

دکتر فریبا مشیری، متخصص آسیب شناسی تشریحی و بالینی (فارغ التحصیل سال ۹۴ از دانشگاه بابل)، دارای سابقه سرپرستی آزمایشگاه مرجع استان گیلان به مدت دو سال ونیم بوده و اکنون، ریاست امورآزمایشگاه ها را به مدت اسال پشت سر گذاشته است.

دکترمشیری درباره ی اداره امورآزمایشگاه های استان گیلان گفت: «این اداره زیرنظر معاونت درمان است و وظیفه اش، ارزیابی و نظارت آزمایشگاه های زیر پوشش و صدور پروانه بهره برداری و تأسیس و مسئول فنی برای آزمایشگاه ها است.»

وی در گفتگو با ماهنامه تصریح کرد: «اداره امورآزمایشگاه های استان گیلان با ۵ نفر در بخش های مختلف، فعالیت می کند. وظایف بخش ها شامل: "صدور پروانه های آزمایشگاه های دولتی و خصوصی، تاییدفضا، ممیزی و ارائه بازخورد از مراکز زیرپوشش، بررسی شکایات، معرفی نیروی طرحی طبق اعلام نیاز مراکز، ممیزی مراکز دولتی مطابق چک لیست های ارجاع میکروب شناسی-تضمین کیفیت، بررسی نامه های اتوماسیونی، آموزش کارکنان (برگزاری کلاس های آموزشی) برای مراکز دولتی، شرکت کارشناسان اداره در کارگروه اعتباربخشی بیمارستان ها، فعالیت در زمینه قراردادهای و واگذاری و پروژه مگالاب، فعالیت در زمینه برنامه عملیاتی دانشگاه و بارگذاری فعالیت های انجام شده در سایت برنامه عملیاتی" است.

به گفته وی، مدیریت تجهیزات بیمارستانی و آزمایشگاهی، زیر نظر مدیریت تجهیزات دانشگاه علوم پزشکی گیلان است.

دکتر فریبا مشکینی:

تعدادی از مراکز نیازمند به روز شدن تجهیزات هستند از قبیل: بیمارستان فومن، شهید نورانی تالش و بیمارستان سیدالشهدای لاهیجان و... که از نظر تجهیزات بانک خون دچار مشکل هستند

گفت: «تجهیزات اصلی و پایه مراکز شامل: ۳۴ دستگاه سل کانتر - ۱۹ دستگاه اتوآنالایزر - ۱۷ دستگاه الیزایدرد - ۱۷ دستگاه الکتروولت آنالایزر است.»

رئیس اداره امور آزمایشگاه های استان گیلان با ذکر این نکته که آزمایشگاه های مراکز روستایی زیر نظر معاونت بهداشتی قرار دارد، افزود: «شهرستان های کوچک زیر پوشش این معاونت، به علت تخصیص فضای کم به آزمایشگاه، وضعیت و امکانات خوبی ندارد، به ویژه از نظر تجهیزات بانک خون با مشکل روبرو شده اند.»

وی در پایان درباره کمبود و ضعف تجهیزاتی آزمایشگاه های استان گیلان گفت: «تعدادی از مراکز نیازمند به روز شدن تجهیزات هستند از قبیل: بیمارستان فومن، شهید نورانی تالش و بیمارستان سیدالشهدای لاهیجان و... که از نظر تجهیزات بانک خون دچار مشکل هستند.»

آزمایشگاهی در مراکز تابعه گفت: «نظارت بر نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی از روش بازدیدهای دوره ای و به واسطه چک لیست های نظارتی انجام می شود.» وی درباره وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به نظارت بر اجرای کنترل کیفی و کالیبراسیون تجهیزات آزمایشگاهی اشاره کرد و افزود: «این فرایند با بازدید دوره ای چک لیست های نظارتی و کنترل کیفی خارجی صورت می گیرد.»

به گفته دکتر در خصوص مجموعه مشکلات موجود در انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه ها، این بود که برای خرید تجهیزات آزمایشگاهی و به روز کردن تجهیزات پایه، همچنین پشتیبانی و سرویس و تعمیرات تجهیزات مستقر در بخش ها، بودجه اختصاص داده شده کافی نبوده است و نیاز به بازنگری و توجه دارد.

وی راهکارهای پیشنهادی خود را جذب و آموزش پرسنل علوم آزمایشگاهی کارآمد و پرتوان برای پیشرفت هرچه بیشتر همسو با نیازهای جامع پزشکی و کاربری درست تجهیزات آزمایشگاهی - صرف هزینه های مورد نیاز برای تجهیز مراکز و کالیبراسیون دوره ای تجهیزات - سرویس و تعمیر دستگاه های موجود مطابق بروشورهای دستگاه ها، برشمرد.

دکتر مشکینی درباره تعداد اقلام آزمایشگاهی و تجهیزاتی که در استان گیلان در حال کار است